עב א מיי׳ פ״ב מהל׳ יו״ט הלכה ו טוש״ע

ל"ח סי תנו סעיף יב: על ב מיי פט"ו מהלי גוילה הל' יח [ופ"ט

מהלכות רולת הלכה זו

טוש"ע חו"מ סי׳ רס סעיף

יו״ט פ״ב מהל' יו״ט עד ג מיי׳ פ״ב

עה ד מיי׳ שם טוש״ע שם

סעיף יג: ה ו [מיי׳ פ״ו מהלכות מעשר שני הלכה ג]:

הלכה ו טוש"ע א"ח סי תלו סעיף יב:

א) ב"ב כג:, ב) [לקמן יא.], ט פסחים י. [תוספתא מ"ם פ״ה], ד) [גיטין נה.], ס) [דף יה.], ו) גי׳ רש״ל, נעירובין מו: פסחים כז.], ת) [ל"ל זו היא], ע) ועי' רש"י ותום' פסחים יוד ד"ה

חוליו וכו׳ החליפו שיטתם.

מוסף רש"י ואם אין שם אלא הם. אם אין סביבותיהם אתמול מל מן פנינומים מתמול מל מן הרי אלו הן הרי אלו מותיים. דודמי לנו הן שחומין במוך הקן וכמו לפניה (לקמן יא.). רוב וקרוב הלך אחר הרוב. מס כל דרב לפנינו ויד נו במוך מחר הרוב. להלך אחר הרוב והוא כך, נאס מנו המוב יאונו כן, ואם חלך בו אחר הקרוב אינו כך, הלך בו אחר הרוב ור״ר רג:). חוליו ומעשר ואומר כל מקום שהן מעות מעשר שני הרי הן מחוללים על הסלעים הללו ומעלה הסלעים לירושלים וחחחיח . אין נוטלים את (uu). אין העלי. דף עב וכבד וכותשין בו חטים לטרגים והוי וטיסני וואר מנמטמו לאיסור, וקא סברי ב״ש אסור לטלטלו ואפילו לצורך גופו שצריך לגוף הכלי למלאכה המוחרת היום (לעיל י.). אין נותנין את העור. שהופשט ביום טוב, לפני הדורסן. לא ישטחנו במקום דריסת הרגלים שזהו לורך עיבוד שממעבד ע"י הדריסה (שם). רשרין. ב"ש וב"ה שנחלקו בנוטלין את העלי לקצב עליו בשר יתו הספי בקוב עליו בישר. שאם קצב עליו בשר. שעשה לגורך שמחת יו"ט, שאסור לטלטלו. דהלי דקשרו צ"ה משום שמחת יו"ט קשרו (שבת קרג.).

מוסף תוספות

א. דאסיק רב אשי לעיל אפי׳ בדרבגן לא כטיל ואזלינן נמי בספיקתו לחומרא, והיינו דאזלינן בכולהו ספקי דמתני׳ לחומרא. רשנ״א. לחומרא כדאמרינן. שיטה. ג. דטפי יש לנו לומר מלומר כולהו אזלי והני אחריני נינהו. שיטה. ד. דכודאי נשתנו משוו רשב״א. ה. [ו]אזלינן בהו בתר רובא דעלמא ורוב דחולין נינהו. רשנ״ח. **אבל בי"ט.** כשבא לבררן בי"ט כלומר שלא ברר דבריו מבעוד יום וסומך על בדיקת מחר שיבדוק את כולן: דוימנין דמשחכחי שמנים כחושין וכחושין שמנים. אותם הנראים שמנים למראה עיניו נמלאים כחושין במשמושן והכחושים נמנאים שמנים: מידי דלא חזי ליה.

כל אותן שטלטל יותר על זרכו מוקצים היו: אי נמי גרסינן: אי נמי זימנין דמשתכחי כלהו כחושין. וקא ממנע משמחת י"ט וכל זה על ידי שלא ברר אתמול דבריו לפיכך סמך על שקר לומר אי אפשר שלא יהו שנים או שלשה טובים ולמחר נמצאו כולם רעים אבל כשאתה מוקיקו לברר שוב אינו סומך אלא על אלו בין היו שמנים או כחושין ולדעת כן זמנן ובא ונוטלן ולא ממנע: בותבר' זמן שחורים. ולא היה שם עוד ולמחר מלא הכל לבנים ודאי המזומנים הלכו להם ואלו אחרים דאתו להו מעלמא לשובך. וכן שנים ומלא שלשה ואינו מכיר את המוכנים כולם אסורים: שלשה ומלא שנים מותרים. האחד הלך והשנים נשחרו ולח אמרינן הוחיל והאחד הלך כן הלכו כולם ואלו אחרים הם: זמן בחוך הקן ומלא לפני הקן. ובתוך הקן לא מצא כלום הרי אלו אסורים ובגמראף מפרש לה: גמ' כגון שומן שחורים ולבנים. בשני קנין וכל הקנין מובדלין במחילות ועליות כדרך כל שובכין עשויין עליות הרבה וכל עליה יש בה מחילות הרבה: והשכים ומלא כו'. והכי קאמר זמן שחורים בקן זה ומלא בו לבנים ולבנים זמן בשני ומלא בו שחורים: דרבי חנינא בבבא בתרא בלא יחפור: רוב וקרוב. אם בא מעשה לפנינו ויש לתלותו בדבר הקרוב לו להתיר או לאסור ויש לתלותו אחר הרוב לענין אחר חלוף הקרוב הלך אחר הרוב. ומתני׳ נמי הכי אמר דהא איכא למתלינהו להנך שחורים באותם שהיו אתמול בקן שבלדו וכן הלבנים ולומר נהפכו ולא תלינן אלא אמרינן מעלמא אתו

אבל ביום מוב אסור דזימנין דמשתכחי שמנים כחושים וכחושים שמנים וקמטלטל מידי דלא חזי ליה אי נמי זימנין דמשתכחי כלהו כחושים ושביק להו ואתי לאמנועי משמחת יום מוב: בותני' זמן שחורים ומצא לבנים לבנים ומצא שחורים שנים ומצא שלשה אסורים שלשה ומצא שנים מותרים בתוך הקן ומצא לפני הקן אסורין ואם אין שם אלא הם הרי אלו מותרים: נכו' פשימא אמר רבה הכא במאי עסקינן מכגון שזמן שחורים ולבנים והשכים ומצא שחורים במקום לבנים ולבנים במקום שחורים מהו דתימא הני אינהו נינהו ואתהפוכי אתהפוך קמ"ל הנך אזרו לעלמא והני אחריני נינהו לימא מסייע ליה לר' חנינא דאמר ר' חנינא 🌣 רוב וקרוב הלך אחר ברף הכא נמי בדף: מרוב כדאמר אביי ישנים ומצא שלשה אסורין: מה נפשך אי אחריני נינהו הא אחריני נינהו ואי לא אחריני נינהו הא איכא חד דמערב בהו: ישלשה ומצא שנים מותרין: מ"מ הני אינהו

נינהו וחד מנייהו אזל לעלמא לימא מתני' רבי היא ולא רבנן ידתניא הניח מנה ומצא מאתים חולין ומעשר שני מעורבין זה בזה דברי רבי וחכ"א יהכל חולין הניח מאתים ומצא מנה מנה מונח ומנה מומל דברי רבי וחכ"א יהכל חולין אפילו תימא רבנן הא אתמר עלה ר' יוחנן ור"א דאמרי תרוייהו שאני גוזלות הואיל ועשויין לדדות ולמה לי לשנויי עלה שאני גוזלות הואיל ועשויין לדדות והא אתמר עלה דההיא דרבי יוחנן ור' אלעזר חד אמר בשני כיסין מחלוקת אבל בכים אחד דברי הכל חולין וחד אמר בכים אחד מחלוקת אב'ל בשני כיסין דברי הכל מנה מונח ומנה מוטל בשלמא למ"ד בשני כיסין מחלוקת היינו דאיצמריך לשנויי הכא שאני גוזלות הואיל ועשויין לדדות אלא למ"ד בכיס אחד מחלוקת אבל בשני כיסין דברי הכל מנה מונח ומנה מוטל השתא למה לי לשנויי עלה הא אמרת בשני כיסין לא פליגי אמר רב אשי הכא בגוזלות מקושרים יוכיסים מקושרים עסקינן גוזלות מנתחי אהדדי כיסין לא מנתחי אהדדי ורבי אמר לך כיסין נמי זמנין דמתעכל

ומרובא פירשו: כדאמר אביי. לקמן: בדף. שיש דף לפני השובך בולט ויולא ממנו ושם באין ויושבין יונים דמעלמא חדיר שיראים ליכנס לקן מפני שאותן שבקן מגרשים את כל הבא אליהן וכשיולאין משובך אלו נכנסין הלכך חיישינן שמא מן הדף באו לקנין הלכך אסורים דהוו להו כלהו קרובים שבדף ושבקן הלכך זיל בתר רובא: מה נפשך כו'. פירושא דמתני' היא כלומר להכי אסורים דמה נפשך להתירם: ¹⁰[לימא מסני׳ רבי היא. הא מתני׳ סתמא היא והלכה כסתם משנה ואנן קי"ל "(כמובות דף כא.) הלכה כרבי מחבירו ולא מחביריו]: הניח מנה. ממעות מעשר שני בתיבה: **חולין ומעשר שני מעורבין זה בזה.** האחד חולין ואינו יודע איזהו ונוטל היפה שבהן ואומר אם ש (היא זו) של מעשר הרי יפה ואם חולין היא תהא חברתה מחוללת עליה: **הכל חולין.** הואיל ולא מצא כמו שהניח חולין להקל ולומר נטל את הראשון והניחו במקום אחר והניח שוב אם אלו ושכח שאין אדם מניח מעות חולין ומעות מעשר ביחד: **מנה מועל.** ונשאר הך מנה ממעשר: הכל חולין. הואיל ולא העלהו לירושלים לא הפרידן זה מזה ושניהם נטלן והניחם במקום אחר וזה חולין הוא שהניח הלום אחרי כן ושכח: שאני גוולות. להכי איכא למימר האחד הלך וחבריו נשארו: הואיל ועשויין. רגילים הן להיות מדדין אחד אחד ויולאין ונכנסין אבל מנה לא הלך מאליו אא"כ נטלו וכשנטל נטל שניהם: **ולמה לי לשנויי עלה**. רבי יוחנן ורבי אלעזר מה דוחקין לחלות טעם משנחנו במדדים הא לדידהו מחוקמת שפיר כרבנן בלאו האי טעמא דהא אינהו אפליגו בההיא דמעשר חד אתר מחלוקת במונחין שני המנין בכים אחד בהחוא הוא דקאמרי רבנן דכשנטל כל הכים נטל אבל בשני כיסים מודו דהאחד נטל והניח השני וחד אמר מחלוקת בב׳ כיסין בההוא הוא דקאמר רבי מנה מונח ומנה מוטל: האי מאי לא גרסיטן: בשלמא **למ"ד כו'**. המקשה סיומי מסיים למילחיה ומפרש קושייתו בשלמה מחן דמוקי פלוגמייהו בב' כיסין דהיינו כדומיה דמתני' דהוו שני גחלות לריך לשנויי דתקום מתני׳ כרבנן מהאי טעמא הואיל ועשויין לדדות אלא למ״ד בשני כיסין מודו רבנן השתא למה לי לשנויי משום דעשויין לדדות הא בשני כיסים נמי הכי קאמרינן: השסא ומה כו' לא גרסינן אלא ה״ג אלא למ״ד בכים אחד מחלוקם אבל בשני ריסים דברי הכל מנה מונה ומנה מוטל השחא למה לי לשנויי עלה האמר בשני ריסים לא פליגי. וחד מהני רבון או רבי יוחנן או רבי אלעזר אוקמה הכי ולעיל אמאי שנו תרוייהו הואיל ועשויין לדדות: **אמר רב אשי הכא בגוולות כו'**. מ"ד בכיס אחד מחלוקת בשני כיסין כעין כים אחד קאמר דהיינו שני כיסין מקושרין ודקאמר אבל בשני כיסין דברי הכל מנה מונח ומנה מוטל בשאין מקושרין ומחני׳ אפי׳ בגחלות מקושרין משמע דהנותרין מותרין ולא אמרי׳ אותן שומן נטלו כולם ואלו אחרים הלכך אי לא דשאני גחלות הואיל ועשויין לדדות לא הוה מתוקמא כרבנן דהא בכיסים מקושרין אמרי רבנן הכל חולין. והשתא אגב האי שנויא מתוקמא שפיר כרבנן דגוזלות דמדדין מנתחי אהדדי ואיכא למתלי לקולא דחד מנייהו הוא דאזל ליה אבל כיסים לא מנתחי ואדם בא ונטלן וכיון דמקושרים הם שניהם נטל:

איבא חד דמערב בהו. וא״ת ולבטיל ברובא וי״ל דבעלי חיים לא בטלי דחשיבי אי נמי ה"ל דבר שיש לו מתירין לאחר יו"ט וכל דבר שיש לו מחירין אפי׳ באלף לא בטילא: הך מנייהו אוד דעלמא. וא"ח וכי חלינן לקולא בדבר שיש לו

מתירין ב ויש לומר דהואיל ונשארו שנים במקומם ודאי בכה"ג מלינן לקולח: חולדן ומעשר שני מעורבין זה בזה. פ"ה בורר מנה היפה שבשניהם ויאמר אם זה של מעשר מוטב ואם האחר של מעשר הרי זה מחולל על זה ותימה דמפרש בפרק הוהב (ב"מ דף מה.) דאין מחללין כסף על כסף ולא מעות על מעות לכך נראה דמחלל בתחלה המנה של מעשר על פרוטות של נחשת ואח"כ מחללו על מנה היפה שבשניהם: ש הבל חולין. שאני אומר הוא לקח מעות של מעשר שני והני אחריני נינהו ותימה דהא לא אמרי׳ שאני אומר להקל אלא כשהוא מדרבנן כדאיתא בפסחים (דף י.) דקאמר שאני תרומה דרבנן לפיכך אני תולה להקל לומר שאני אומר וכו׳ וי״ל דכיון שאין אדם מניח חולין אלל מעשר תלינן שפיר לקולאד ואמרי׳ ודאי לקח אלו משם ושכח ואחר כך הניח אלו שם ה:

רבינו חננאל

. וחיישינז דילמא מטלטל כדי לכחור לו כולהו כחושים כו׳. כולה: [מתני"] זימן שחורים ומצא לבנים כרי. אוקמא רבא כגון שזימן שחורים בצד מזרחי ולבנים בצד מערבי, ובא ביו"ט ומצא לבנים במזרח ושחורים במערב, וכגון דאיכא בדף ההוא אחרים הרבה שחורים ולבנים שלא זימן אותן, דחיישינן שמא מאותן שלא זימן מהן רוב. והז (עור) עמהן שהן קרובין, נמצאו האסורין מרובין וקרובין, לפיכך גם הן אסורים. שלשה ומצא שנים הרי אלו מותרים. ואוקימנא דסבר האי תנא חד מינייהו אזל לעלמא ואשתיירו תרי והן הן שזימן. ואמרינן מתני׳ רבי היא, דתניא הניח מאתים זוז ממעות מעשר שני ומצא מנה, מנה מונח ומנה נוטל, כלומר מי שנטל לא רצה ליטול הכל ונטל מנה והניח מנה, וזה המנה מעשר שני הן. וחכמים אומרים הכל חולין, כלומר מעות מעשר שני כולן ניטלין ואילו אחרים הן. ופריק רב אשי לעולם משנתנו אפילו לרבנז אפילו לרבנן, והכא בג' גוזלין מקושרין . (קמפלגי) זימז. וכז הניח לקבילון אבן, וכל ככל כיסין מקושרין, בכל כיס מנה, גוזלין עבידי דמנתחי, ואפילו רבנן והן הן, ולפיכך מותרים. אבל כיסין דלא מנתחי, ליכא למימר הכי, לפיכך מי שלקח הכל לקח. ואלו מי שלקור הכל לקה, האלד אחרים הן. ורבי אמר לך כיסין נמי זמנין דמתעכל קיטריהון ומיפרדי מהדדי